

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**Zitting van 29 oktober 2019
Dienstverlening - Beleid Leefwereld

5 2019_B&W_00504 Informatienota monitor Sociaal Domein - informeren**Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Informatienota

Inleiding**Samenvatting**

Elk halfjaar wordt de raad geïnformeerd via de monitor Sociaal Domein. De monitor die nu voorligt heeft betrekking op het eerste halfjaar 2019 (1 januari tot en met 30 juni 2019). Wat vooral opvalt is de toename van het aantal Wmo-voorzieningen, met name bij de schoonmaakondersteuning. Dit kan een effect zijn van de invoering van het abonnementstarief. Ook bij de jeugd is sprake van een kleine stijging in het aantal uitstaande voorzieningen. De raming van de kosten voor de jeugdzorg komt € 600.000 hoger uit dan het begrote budget. Deze tegenvaller is meegenomen in de Najaarsnota. Er zal in het laatste kwartaal van 2019 met (enkele) raadsleden nagedacht worden over een nieuw format voor de monitor.

Inleiding

De monitor Sociaal Domein over het eerste halfjaar van 2019 is de 9e monitor vanaf het moment dat de gemeente verantwoordelijk is geworden voor het verstrekken van maatwerkvoorzieningen in het kader van de Jeugdwet en de Wmo (1-1-2015). Naast de cijfers over het eerste halfjaar 2019 zijn de resultaten over geheel 2016, 2017 en 2018 meegenomen. Hierdoor is het mogelijk de uitkomsten te vergelijken en een eventuele ontwikkeling in de tijd te zien.

Informatiebronnen

De informatiebronnen voor de Monitor Sociaal Domein zijn de volgende:

- Inwonersonderzoek (eens in 2 á 3 jaar);
- Het laatste Omnibusonderzoek stamt uit 2018. Er worden geen onderzoeken op die wijze meer gedaan. Er wordt nu gewerkt met een inwonerspanel. Het is niet mogelijk om de gevraagde percentages in de Monitor aan te leveren.
- Cliënttevredenheidsonderzoeken Wmo en Jeugd (jaarlijks);
- Elk jaar wordt, achteraf, een onderzoek gedaan naar de cliënttevredenheid van de cliënten Wmo en Jeugd. Het laatste onderzoek heeft in het tweede kwartaal 2019 (over het jaar 2018) plaatsgevonden. De uitkomsten van dit onderzoek zullen naar verwachting in oktober met u

worden gedeeld. Overigens is het zo dat de respons zeer laag is. Interpretatie van de gegevens moet daarom met enige terughoudendheid gemaakt worden.

- Administratiefsysteem Wmo en Jeugd (halfjaarlijks);
- De gemeente maakt gebruik van ZorgNed om de gegevens van inwoners die een beroep doen op de Wmo en Jeugdzorg vast te leggen. Uit dit systeem wordt informatie t.b.v. de monitor gehaald. De gegevens worden voor elke monitor uit het systeem gehaald.
- Financieel systeem (halfjaarlijks);
- Samen met het administratiefsysteem kunnen belangrijke financiële gegevens worden verzameld. Naarmate het jaar vordert krijgen de eerste ramingen meer contouren. De gegevens worden voor elke monitor uit het systeem gehaald. De cijfers voor 2017 zijn aangepast en sluiten aan bij de jaarrekening 2017.
- IGSD (jaarlijks/halfjaarlijks);

Hiervoor is de Q2 rapportage van de IGSD gebruikt.

Al met al ligt er nu een monitor over 4,5 jaar waar ontwikkelingen rondom de Wmo, Jeugdzorg en participatie zichtbaar zijn.

Kernboodschap Wmo-transitie

De cijfers uit het CTO over het jaar 2018 zijn over het algemeen iets lager dan de cijfers van verleden jaar. Wel is het zo dat de cijfers en percentages nog steeds relatief hoog zijn. Binnen de toegang wordt nog steeds hard gewerkt aan het zo klein mogelijk maken van de moment van aanmelding en het moment van vaststellen van de vraag. Deze gemiddelde tijd is nu 25 dagen (was 24 dagen) en dit komt neer op gemiddeld iets meer dan 4 weken en zit daarmee onder de wettelijke norm van 8 weken.

Er is sprake van een stijging in het aantal cliënten dat gebruik maakt van één (of meerdere) maatwerkvoorziening(en). Ten opzichte van eind 2018 zijn er 114 cliënten bijgekomen. Het aantal voorzieningen is toegenomen met 205. Dit is een stijging van bijna 5%. De stijging is met name te vinden bij de hulp bij het huishouden (+ 127) en de oude Wmo-voorzieningen (wonen, rollen en vervoer; + 54). Deze stijging zou veroorzaakt kunnen worden door de invoering van het abonnementstarief, maar het kan ook een gevolg zijn van de vergrijzende bevolking. Dit zal nog verder onderzocht worden, maar het is lastig om de precieze oorzaak aan te geven. Overigens is het aantal PGB cliënten gedaald met 25. Het totale aantal PGB cliënten is nu gedaald tot 194. Het gemiddeld aantal voorzieningen per cliënt iets ligt al ruime tijd op 1,7 voorziening per cliënt.

Door de nieuwe wijze van inkoop (met trajectfinanciering) is het relatief eenvoudiger door het jaar heen te bepalen wat de gemeente over het gehele jaar moet betalen. Zo is het de verwachting dat de uitgaven voor Wmo-begeleiding op iets meer dan € 5,2 miljoen uit zullen komen. Dit is inclusief PGB. Voor de schoonmaakondersteuning, die nog volgens de oude methodiek van declareren per geleverd uur werkt, moet op een andere wijze een inschatting van de kosten gemaakt worden. Die berekening komt uit op bijna € 3,8 miljoen (incl. PGB). Dit laatste is aanzienlijk meer dan de uitgaven van vorig jaar. Dit komt ten eerste door de verhoogde tarieven (nav CAO-wijzigingen) maar ook door het stijgend aantal uitstaande voorzieningen. Het is echter wel de verwachting dat de uitgaven voor de totale Wmo zullen vallen binnen het budget voor 2019.

Jeugdhulp

Bij de jeugdhulp is over het algemeen sprake van een dalende lijn in de waardering en tevredenheid van de cliënten. Zichtbaar wordt dat de ouders van mening zijn dat de hulp niet snel genoeg wordt geboden. Dit kan zowel aan de toegang als aan de zorgaanbieder liggen. Het is de verwachting,

helaas, dat gezien de oplopende wachtlijsten bij de zorgaanbieders in 2019 en personele wisselingen bij de toegang, dit cijfer ook over 2019, ondanks extra aandacht, geen verbetering zal laten zien.

Net als bij de Wmo is ook bij de Jeugdhulp sprake van een toename in het aantal cliënten en geïndiceerde voorzieningen. Het gaat hierbij echter om een kleine toename; 34 meer cliënten. Hier staat een kleine daling tegenover van het aantal voorzieningen. Dit betekent concreet dat het aantal voorzieningen per cliënt is gedaald. Van 1,6 naar 1,5. De stijging van het aantal cliënten komt neer op 4%. De daling van het aantal voorzieningen op 2,5%.

Ook bij de jeugdhulp is er sprake van een nieuwe wijze van inkoop. Doel van de nieuwe inkoopmethodiek is, uiteindelijk, het afrekenen op behaalde resultaten en niet op de hoeveelheid geleverde zorg. Dit eerste jaar is duidelijk een overgangsjaar. Zo zal moeten blijken of de nu vastgestelde prijzen reëel zijn.

Een voorzichtige raming van de kosten komt nu uit op € 11,3 miljoen aan uitgaven jeugdhulp. Dit ligt € 0,6 miljoen boven het budget dat nu is opgenomen in de begroting. Bij de Najaarsnota zal € 0,6 miljoen voor de ophoging van het budget gevraagd worden.

Participatie

Over het eerste halfjaar 2019 zien we dat het bestand van de IGSD nog steeds daalt (24 personen). We merken daarbij wel op dat de uitstroom naar betaald werk (56) iets achterblijft bij vorig jaar. Voor de mensen die uitstromen naar betaald werk wordt steeds vaker gebruikt gemaakt van de instrumenten loonkosten- en indienstnemingssubsidie.

In verschillende werkgroepen en in de projectgroep is de afgelopen periode gewerkt aan de implementatieplan van de Integrale toegang bij zowel gemeente Steenwijkerland als de gemeente Westerveld.

We zijn bezig met de voorbereiding van de uitvoering van de participatietaken die vanaf 2020 weer door de gemeente worden gedaan. Hier worden ook private partijen bij betrokken. Tevens wordt hier ook de toekomstige rol en positie van NoordWestGroep in meegenomen.

Consequenties voor de gemeente

In de Najaarsnota zal een budgetophoging voor de jeugdzorg gevraagd worden van € 600.000. De eerste uitkomsten van de uitwerking van het Plan van Aanpak Jeugdzorg wordt verwacht vanaf eind volgend jaar. Een Plan van Aanpak Wmo wordt momenteel gemaakt.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

Er zijn afspraken gemaakt om samen met (een deel van de) gemeenteraad te komen tot een nieuw format van de monitor. Het is de bedoeling om in 2020 te rapporteren volgens het nieuwe model.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit om de informatienota Monitor Sociaal Domein vast te stellen.

Bijlagen

1. Monitor beleid sociaal domein (3D) - juli 2019.pdf

Monitor sociaal domein (3D's) juli 2019

De monitor wordt twee keer per jaar uitgebracht om de raad te informeren over de ontwikkelingen in het sociaal domein.

Indicator				jan-dec 2016	jan-dec 2016	jan-dec 2016	jan-jul 2019	Frequentie
Wmo								
Inwoners weten waar ze terecht kunnen met vragen over zelfredzaamheid en participatie								
% van de inwoners weten waar ze terecht kunnen met hun vragen over zelfredzaamheid en participatie				39%	42%	42%	nb	Was omnibusonderzoek
% cliënten wist waar zij terecht kon met hun hulpvraag (t/m 2017 ; met hun vragen over zelfredzaamheid en participatie)				66%	70%	78%	71%	CTO, jaarlijks achteraf
Ondersteuning wordt tijdig geleverd								
% cliënten die vindt dat zij snel geholpen zijn				67%	70%	79%	76%	CTO, jaarlijks achteraf
De cliënt is tevreden over het proces van vraagverheldering en zorgtoewijzing								
Het rapportcijfer voor de toegang tot de Wmo voorzieningen				7,4	7,6	7,7	7,9	CTO, jaarlijks achteraf
% cliënten tevreden over de gevonden oplossing				81%	83%	87%	88%	CTO, jaarlijks achteraf
De cliënt is tevreden over de geboden ondersteuning								
% cliënten beoordeelt kwaliteit van de Wmo-ondersteuning als (heel) goed				81%	80%	87%	87%	CTO, jaarlijks achteraf
Het rapportcijfer voor de geleverde Wmo-ondersteuning				7,6	8	7,9	8,1	CTO, jaarlijks achteraf
Er is geen sprake van wachtlijsten								
Gemiddelde tijd tussen moment van aanmelding en het moment van vaststellen aanvraag (incl. onderzoek) in kalenderdagen				51 dagen	44 dagen	24 dagen	25 dagen	halfjaarlijks
De uitgaven voor maatschappelijke ondersteuning blijven binnen de begroting (maatwerkvoorzieningen)								
Verwachte uitgaven op basis van indicatiestelling (euro's x 1.000)				6.222	7.599	7.424	8.868	halfjaarlijks
% uitgaven op basis van indicatiestelling van begroot bedrag				65%	97%	95%	97%	halfjaarlijks
Uitgaven op basis van ingediende declaraties (euro's x 1.000)				6.222	7.599	7.424	3.941	halfjaarlijks
% uitgaven op basis van ingediende declaraties van begroot bedrag				65%	97%	95%	43%	halfjaarlijks
Overig								
% cliënten dat behoort tot de structurele Wmo gebruikers (beschikking 5 jaar)				69%	58%	61%	49%	halfjaarlijks

			Wmo – Transformatie				
			Wijken, dorpen en kernen zijn leefbaar				
	Rapportcijfer voor de leefbaarheid in de buurt waar u woont		7,3	7,3	7,3	nb	was omnibusonderzoek
			Mantelzorgers en vrijwilligers worden voldoende ondersteund in hun taak				
	% mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt		74%	77%	77%	nb	was omnibusonderzoek
	% vrijwilligers dat zich voldoende ondersteund voelt		92%	92%	92%	nb	was omnibusonderzoek
			Jeugdhulp				
			Inwoners weten waar ze terecht kunnen met vragen over opgroeien en opvoeden				
	% van de inwoners weten waar ze terecht kunnen met vragen over opgroeien en opvoeden		89% van ouders	87% van ouders	87% van ouders	nb	was omnibusonderzoek
	% cliënten wist waar zij terecht kon met vragen over opgroeien, opvoeden en ondersteuning		78%	74%	70%	66%	CTO, jaarlijks achteraf
			Ondersteuning wordt tijdig geleverd				
	% cliënten die vindt dat zij snel geholpen zijn		70%	62%	69%	60%	CTO, jaarlijks achteraf
			De cliënt is tevreden over het proces van vraagverheldering en zorgtoewijzing				
	Het rapportcijfer voor de toegang tot de jeugdhulp		6,7	7,1	7,1	7	CTO, jaarlijks achteraf
	% cliënten tevreden over de gevonden oplossing		63%	79%	79%	62%	CTO, jaarlijks achteraf
			De cliënt is tevreden over de geboden ondersteuning				
	% cliënten beoordeelt kwaliteit van jeugdhulp als (heel) goed		71%	80%	82%	75%	CTO, jaarlijks achteraf
	Het rapportcijfer voor de geleverde jeugdhulp		7,4	7,3	7,6	7,4	CTO, jaarlijks achteraf
			Er is geen sprake van wachtlijsten				
	Gemiddelde tijd tussen moment van aanmelding en vaststellen van de aanvraag (incl. onderzoek) in kalenderdagen		71 dagen	55 dagen	34 dagen	31 dagen	halfjaarlijks
			De uitgaven voor jeugdhulp blijven binnen de begroting				
	Verwachte uitgaven op basis van indicatiestelling (euro x 1.000)		8.331	9.570	10.863	11.300	halfjaarlijks
	% uitgaven op basis van indicatiestelling van begroot bedrag		101%	107%	104%	105%	halfjaarlijks
	Uitgaven op basis van ingediende declaraties (euro x 1.000)		8.331	9.570	10.863	6.960	halfjaarlijks
	% uitgaven op basis van ingediende declaraties van begroot bedrag		101%	107%	104%	65%	halfjaarlijks
	aanmeldingen jeugdhulp uitgesplitst naar 'toegangsroute'						halfjaarlijks
	% aanmeldingen via eigen toegang		36%	38%	35%	38%	
	% aanmeldingen via specialist en aanbieder		64%	62%	65%	62%	

Participatiewet (voorheen WWB)						
Groei aantal arbeidsplaatsen en toeleiding						
	Uitstroom personen uit de Participatiewet naar betaald werk (incl. geplaatst via WerkGeversServicePunt = WGSP)	166	129	59	56	Halfjaarlijks IGSD
	Uitstroom personen uit de Participatiewet (naar betaald werk) als % van het totale WWB bestand	19,8%	16,1%	8,2%	7,5%	Halfjaarlijks IGSD
	Instroom personen naar de Participatiewet	321	256	125	104	Halfjaarlijks IGSD
	Instroom personen naar de Participatiewet als % van het totale Participatiewet-bestand	38,4%	32%	17,4%	13,8%	Halfjaarlijks IGSD
	% cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dat naar vermogen een tegenprestatie verricht voor hun uitkering in de vorm van vrijwilligerswerk, mantelzorg of anderszins maatschappelijke activiteiten.	57%	44%	nvt	nvt	Jaarlijks IGSD
	Het verschil in het werkloosheidspercentage in de gemeente Steenwijkerland en werkbedrijf regio Zwolle	+ 1.3%	+ 0,7%	nvt	nvt	Jaarlijks IGSD

CTO; Cliënttevredenheidsonderzoek